

K
April 19
XIV/811 d

HUNGARY

AGRICULTURE   /0200/
Tractor Stations   /0202.c/1/

REPORT ON A TRACTOR STATION.

SOURCE GRAZ: A 19-year-old tractor driver who escaped in early March 1956. He worked on subject tractor station for nearly three years, reported his own experiences and observations.

DATE OF OBSERVATION: 1953 to February 29 1956.

ENGLISH SYNOPSIS: A tractor driver last employed on the GYONGYOSHERMAN tractor station describes the difficulties and expense of commuting to work from his native village, the meals served in the canteen and his subscriptions to the Peace Loan. In one month, these expenses totalled 200 forints, so that during the winter, he had to subsist on only 500 forint, the balance of his monthly pay. In summer, he earned 900 forint monthly, but only by working 12 to 14 hours per day.

The station's manager, Party secretary, etc. were nearly all new men, their predecessors having been terminated for embezzlement. The brigade leaders earned 1,100 forint monthly, were paid special premiums during the summer.

The constant changes of managerial personnel have caused widespread dissatisfaction among the employees, who realize that they are working for a pittance while their superiors monthly pocket up to 10,000 forint by means of financial manipulations.

EVALUATION COMMENT: This report brings our information on the GYONGYOSHERMAN tractor station up to date. This station is well known from a number of press reports and from GRAZ Item No. 269/54 containing a detailed description of this tractor station. It appears from the report that the working conditions as well as the wages have not changed; since all the leading personnel are new, their names are UNCONFIRMED here.

X   X   X

/more/

2.

Egy traktoros havi jövedelme.

A Tractor Driver's Monthly Income and Expenses.

A fiatal forrás 1953 elejétől, szökéséig - 1956 március 1-ig - SZOMBATHELYEN dolgozott a "GYÖNGYÖSHERMÁNI Gépállomás"-on mint traktorvezető és karbantartó

A GYÖNGYÖSHERMÁNI Gépállomás SZOMBATHELY VIII. kerületében, a város peremrészén van.

Forrásunk naponta bejárt ide BUCSUBÓL, falujából, mely 16 kilométerre van. A munka 7.30-tól délután 16 óráig tartott, félóra ebéddel együtt. Ez természetesen csak a téli munkaidő, mikor nem dolgoznak kint a traktorok, hanem téli karbantartásra bent állnak.

A napi bejárás faluról nagyon terhes, mert a meglehetősen rossz összeköttetésen kívül még súlyos kiadás is. A vasuti jegy heti 6.- forint volt csupán, de a vasutállomástól ki a gépállomásig az autóbuszjegy esetenként 1.50 forint volt, vagyis naponta 3.- forint. Így mivel szombaton is be kellett menni, hetente a közlekedés 6.- plusz 18.- azaz 24 forintba került, tehát havi száz forint kellett csak a bejáráshoz.

Bent, napi 4.- forintért ebédet lehetett befizetni, mely változó minőségű volt, de az utóbbi időben meg voltak vele elégedve. Ebéd szombaton nem volt, tekintve, hogy csak fél napig dolgoztak. Így az ebéd heti 20.- forintba került, vagyis további 80.- forinttal kevesebb kézhez kapott pénz havonta.

A párttitkár minden évben 500.- forint békekölcsönt akart jegyeztetni forrásunkkal, de ő nagyon alacsony jövedelmére hivatkozva csak évi 200.- forintot volt hajlandó jegyezni. A párttitkárok személye közben változott kétszer is, de mindegyik hozzátette, hogy "meglátja, meg fogja ezt bánni!" Ez a 200.- forint is, tíz hónap alatt történő levonással, további havi 20.- forint veszteséget jelentett forrásunknak.

A fentiekből kiderül, hogy a közlekedés, üzemi ebéd s békekölcsön összesen havi 200.- forint kiadást jelentett. Jövedelmével ez nem állt arányban, mivel a nyári, "szezoni"-hónapok kivételével, havi bére 700.- forint és 750.- forint között ingadozott. 500.- 550.- forintból pedig a legnyomorosabb életre telik csak. Évek alatt nem tudott egy ruhát vásárolni magának.

Fizetést a GYÖNGYÖSHERMÁNI Gépállomáson havonta két ízben kaptak. Minden hó 14-én előleg címen télen minden alkalommal 300.- forintot kapott forrásunk is, traktoros társai is. 28.-án került sor a havi elszámolásra, mely 400.- forint és 450.- forint közt ingadozott.

/more/

3.

Nyáron, - a szezonban - az előleg 14.-én 400.- forint volt, s a havi elszámoláskor 450.- s 500.- forint közti összegben kaptak fizetést. Ez a havi 900.- forintnyi jövedelem azonban nem napi nyolc órai munka, hanem gyakran 14-15 órai munkabére volt, de sohasem kevesebb, mint 12 órai napi munkáé. A három év alatt kétszer fordult elő forrással, hogy júniusban, vagy júliusban, amikor a legtöbb munka volt, 1100.- forintot keresett egy hónapban.

A gépállomás előljárói.The Tractor Station's Management.

Forrásunknak a GYÖNGYÖSHERMÁNI Gépállomáson töltött három esztendeje alatt a párttitkár személye háromszor változott. Az előző kettőnek nevére nem emlékszik, azokat mindig egyik napról a másikra elhelyezték, s az emberek ilyenkor azt suttogták a gépállomáson, hogy "valamilyen anyagi természetű disznóság" sült ki rájuk. A jelenlegi párttitkár, KOVÁTS Ferenc, körülbelül 38 éves férfi. Nem törődik a gépállomás mintegy 200. munkásával, "neki csak a párttagok kellenek és csak azokkal törődik, a többieket semmibe sem veszi."

A jelenlegi igazgató: VAJDA /fnu/ elvtárs, 26-27 éves. Elődje KISS József volt, de azt lecsukták 1955 októberében a gépállomás főagronomusával együtt sikkasztásért. Erre is csak úgy jöttek rá, hogy ezek ketten elittak egy nagyobb összeget a gépállomás kasszájából s ezt észrevették, mielőtt még "ügyesen elszámolták" volna. Forrásunk naponta hallotta a munkástársait szitkozódni az ellen az igazságtalanság ellen, hogy ezek a "nagyfejúek" a gépállomáson, sokszor havi 8-10 ezer forintot is "felcsipnek" prémiumok s ki tudja milyen cimeken, amíg aki tényleg dolgozik a földeken, jóformán nyomorog a munkája béréből.

A jelenlegi főgépész: HORVÁTH Lajos, 40 esztendősen lehet. Ez "rendes ember, szépen beszél a melósokkal", míg a két elődjét - neveikre nem emlékszik forrásunk, - lecsukták, privát természetű üzletekért, melyeket a gépállomás kárára kötöttek. HORVÁTH Lajos is csak pár hónapja lett főgépész, "mikor elődeit az ÁVH vette pórtfogásába."

A gépállomás főagronomusának nevére nem emlékszik forrásunk. Tudomása szerint a főagronomusnak vannak a brigádfelvezetők alárendelve. A gépállomásnak mintegy 15 brigádfelvezetője van. Forrásunk brigádfelvezetője BONDICZ János sztahanovista. 28 éves, "jó fiú, szépen beszél a traktorosaival s az elszámolásnál igyekszik a melós érdekeit szem előtt tartani, különben még kevesebb lenne a fizetésük, mint így." Ez a BONDICZ János a BUCSUI területen a brigádfelvezető. Jövedelmére következtetni lehet, mert télen, amikor traktorosai 750.- forint körül kapnak, neki 1100.- forint fizetése van. Nyáron ehhez a százalékok jönnek hozzá a traktorosai munkája után. "Elég jól keres, - mondja forrásunk - oszt mégis állandóan morog fizetéskor még ő is..."

End.